

STRATEGIA DE DEZVOLTARE RURALĂ A JUDEȚULUI HARGHITA

AGRICULTURĂ

Datorită structurii teritoriale și economice, județul Harghita are caracter **preponderent rural** (lipsa marilor orașe, zone montane, densitate scăzută a populației) deci **dependența economiei de sectorul agricol este mare - aprox. 60% teren agricol.**

Mulțumită condițiilor climatice favorabile județul Harghita este renumit pentru **culturile de cartofi**, care este o cultură considerată tradițională în regiune.

Totuși din 2017 până în 2020 suprafața cultivată cu cartofi arată o **tendință de scădere.**

ZOOTEHNIE

Județul Harghita are **cea mai mare suprafață de pajiști** din România, de peste trei sute de mii de hectare.

Creșterea efectivului de ovine și bovine nu este proporțională cu mărimea pășunilor și fânețelor. **În zonele cu pajiști extinse sunt mai puține animale decât în zonele unde pășunile și fânețele sunt mai mici sau nu există.**

Numărul crescătorilor de animale arată o **scădere cu 22%** în ultimii 5 ani. S-a înregistrat o **scădere continuă în cazul bovinelor (16%) și ovinelor (28%). În cazul porcinelor se observă o fluctuație:** s-a înregistrat o scădere de 18% (2017) și 47% (2018), după care valorile revin la inițial, chiar depășind cu 3% (2020) valoarea inițială din 2016.

Cei **mai mulți crescători de animale** sunt în nordul județului, în periferia estică a județului și colțul de sud-est.

SILVICULTURĂ

Conform datelor statistice INS din 2018 suprafața fondului forestier din județul Harghita este de 264 mii hectare, ceea ce înseamnă că **aproximativ 34% a suprafeței județului este acoperit de păduri.**

OBIECTIVUL GENERAL AL STRATEGIEI

APLICAREA PRINCIPIULUI GENERAL PENTRU URMĂTOAREA PERIOADA DE PROGRAMARE LA NIVEL JUDEȚEAN, ADICĂ DEZVOLTĂRII CENTRATE PE OM, PENTRU CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII PRIN VALORIFICAREA RESURSELOR NATURALE ȘI UMANE EXISTENTE, REDUCÂND EFECTELE NEGATIVE ASUPRA MEDIULUI ȘI CLIMA, RESPECTIV PRIN CREȘTEREA RESPONSABILITĂȚII SOCIALE ÎN MEDIUL RURAL.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE STRATEGIEI

1

Gestionarea prudentă a resurselor naturale existente în sectorul agrar, specifice fiecărei zone, în scopul reducerii impactului negativ asupra mediului, consolidarea veniturilor în cazul fermelor mici și de semi-subsistența.

2

Crearea locurilor de muncă în zone rurale fără acces la piața muncii din municipii, prin industrializare.

4

Ameliorarea calității în cazul serviciilor și utilităților publice, respectiv în cazul infrastructurii publice.

3

Creșterea nivelului și volumului de servicii pentru populația în sate, respectiv pentru întreprinzători și fermieri din zone rurale.

DEZVOLTARE
CENTRATĂ
PE OM

5

Fondul forestier trebuie să contribuie la creșterea veniturilor populației la nivel local, inclusiv prin crearea locurilor de muncă și valorificarea materialului lemnos în mod eficient, respectiv prin externalizări pozitive pentru calitatea vieții, turism, sănătate și cultură.

6

Creșterea atractivității zonelor rurale pentru tineri aflate în străinătate sau în alte regiuni ale țării pentru studii sau muncă, prin identificarea nevoilor specifice ale acestuia, și crearea unui sistem de sprijin pentru persoanele vizate.

8

Creșterea calității vieții prin servicii culturale și sportive.

7

Combaterea sărăciei prin aplicarea măsurilor active pentru ameliorarea perspectivelor de viață și de carieră pentru persoane din comunități și așezări cu fenomene de sărăcie ridicate.

1 Agricultura

AGRICULTURA ARE UN ROL
IMPORTANT ȘI DIN PUNCTUL
DE VEDERE AL PROTECȚIEI
MEDIULUI,
ÎN SPECIAL ÎN CAZUL
REGIUNILOR CU
CARACTERISTICILE JUDEȚULUI
HARGHITA, ÎN CARE BAZELE
AGRICULTURII TRADIȚIONALE
SUNT
REPREZENTATE DE SISTEME DE
PRODUȚIE APROAPE DE
NATURĂ, MENITE SĂ
OCROTEASCĂ BIODIVERSITATEA.

1.1 Mediu de afaceri rurale

Aducerea la sat a condițiilor de la oraș, astfel oprind migrația din mediul rural către cel urban.

1.2 Inovare și transfer de cunoștințe

Este important oferirea unui sprijin pentru a înființa și de a lansa modelul de ferme cu tehnologii și soluții inovatoare, care necesită și servicii educaționale la nivel superior.

1.3 Cooperare locală și zonală

Parteneriatele sunt indispensabile pentru dezvoltarea integrată.

1.4 Promovarea produselor locale

Consumul de produse locale a început să recâștige popularitatea care motivează fermierii locali de a participa în producția produselor ecologice, specifice.

1.5 Crearea fondului de domenii agrare județene

Reluarea activităților pe terenurile agricole neutilizate, înființarea agriculturii moderne și ecologice.

2 **Servicii de bază**

PESTE 50% DINTRE
RESPONDENȚII LA
CHESTIONARUL ONLINE, CU
REȘEDINȚA ÎN MEDIUL RURAL
ȘI-A EXPRIMAT
DORINȚA DE A AVEA ACCES LA
URMĂTOARELE SERVICII DE
BAZĂ ÎN COMUNA ÎN CARE
LOCUIESC: NOTAR PUBLIC,
AGENȚIA/SUCURSALA A UNEI
BĂNCI, SERVICII DE
CONTABILITATE, CONSULTANȚĂ
ÎN PROIECTE, SALĂ FITNESS,
COSMETICĂ.

2.1 Consiliere, formare profesională și asistență pentru afaceri în mediul rural

Aducerea la sat a condițiilor de la oraș, astfel oprind migrația din mediul rural către cel urban.

2.2 Comunicare și acces internet

Fie că este vorba despre muncă sau educație online, creșterea accesibilității la mediul online în contextul actual este primordial.

2.3 Servicii financiare și de consiliere

Pe măsură ce structura populației se va dezvolta în mediul rural, nevoile financiare vor fi tot mai mari.

2.4 Servicii de înfrumusețare, sănătate și sport

Cererea pentru asemenea servicii este ridicată în zonele rurale. Încurajarea înființării firmelor de profil ar putea stimula spiritul antreprenorial în mediul rural.

2.5 Birouri de consultanță pentru scrierea și managementul proiectelor

Beneficiarii s-ar bucura de aceste servicii, care până acum erau accesibile aproape în exclusivitate în municipiile județului.

3 Servicii publice în zone rurale

3.2 Educație

Pentru a asigura accesul la educație pentru toți copiii din mediul rural, dezvoltarea programului afterschool s-a dovedit o metodă eficientă și de succes. Acest program trebuie extins în toate zonele rurale din județ.

3.4 Mobilitate zonală (urbană)

Se concentrează pe calmarea traficului, creșterea siguranței pentru traficul de pietoni și pentru biciclete, inclusiv construirea de trotuare și realizarea de stații de autobuze cu alveolă. Trebuie rezolvată infrastructura de ciclism cu scop intrazonal și periurban în fiecare zona. Privind transportul public regional, este nevoie de orare flexibile, aplicații online, frecvență mai bună de curse, realizarea de stații adecvate.

3.1 Sănătate

Obiectivul este asigurarea accesului la serviciul de sănătate primar în toate localitățile din județ, de preferat prin cabinete medicale permanente (nu puncte de lucru). Se va înființa câte un cabinet de medic de familie cu specializare de pediatrie în fiecare zona fără spital județean sau municipal, unde numărul de populație este peste pragul de 15 mii de persoane. Pentru a ajunge și la populația din localitățile izolate, ar fi util o echipă de screening mobil, care să ajungă măcar anual în localitățile izolate.

3.3 Creșe și grădinițe

Înființarea creșelor și grădinițelor în sistem public este o necesitate care ar contribui în mare măsură la îmbunătățirea nivelului de trai al tinerilor familii din mediul rural.

3.5 Utilități

Sursele de energie regenerabilă reprezintă o soluție de viitor pentru dezvoltarea de sisteme energetice eco-eficiente, cu impact minim asupra mediului. Principalele surse de energie regenerabilă în zonă sunt: energia solară, energia hidroelectrică, biomasa.

4 Industrializarea spațiului rural

PROGRAMUL DE

INDUSTRIALIZARE AL SPAȚIULUI

RURAL ARE SCOPUL DE A

DEZVOLTA MEDIUL RURAL PE

PLAN ECONOMIC

ȘI DE A OPRI MIGRAȚIA

POPULAȚIEI SPRE CENTRELE

URBANE. DEZVOLTAREA

INDUSTRIEI ARE O INFLUENȚĂ

POZITIVĂ

ASUPRA ECONOMIEI LOCALE ȘI

ZONALE, ATRAGE INVESTITORI,

ÎMBUNĂTĂȚEȘTE CALITATEA

VIETII, TRANSFORMĂ

COMUNA ÎNTR-O LOCALITATE

ATRĂGĂTOARE.

4.1 Parcuri industriale în zone rurale

Crearea parcurilor industriale în zone mai îndepărtate de aglomerația urbană. Îmbunătățirea mediului de afacere și creșterea investițiilor. Promovarea parteneriatelor puternice între producători locali și firmele prelucrătoare. Înființarea parteneriatelor și asociațiilor în domeniul prelucrării. Cooperare cu sectorul agricol, privind prelucrarea produselor.

4.2 Un mediu de afaceri prietenos

Crearea cluburilor de antreprenori zonale. Promovarea cooperării între antreprenori. Crearea centrului de incubare zonală. Organizarea evenimentelor în domeniul antreprenoriatului. Dezvoltarea și extinderea infrastructurilor.

4.3 Educația antreprenorială

Selectarea instituțiilor școlare pentru locație. Elaborarea și aprobarea programelor școlare. Cooperare între școli și antreprenori. Consiliere și orientare pentru elevi și studenți. Dezvoltarea atelierelor școlare și fermelor didactice în școli gimnaziale, licee.

5

Cultură rurală: tradiții și sport

5.2 Educație culturală: educație vizuală, cluburi de lectură

Trebuie pus accent pe două mari domenii ale culturii: lectura și educația vizuală a copiilor și tinerilor. Promovarea bucuriei de a citi s-ar putea face prin proiecte în colaborare între școli, biblioteca locală și cluburile de lectură. Când vorbim de educația vizuală și formarea viitorilor consumatori de cultură, ne gândim la cursuri de fotografie de exemplu, cursuri de grafică publicitară care formează abilitățile tinerilor, stimulează creativitatea, gândirea critică, comunicare vizuală, design.

5.1 Promovarea tradițiilor – dans, cântec și tradiții

Accentul trebuie pus pe conținutul vieții culturale, care contribuie la dezvoltarea și bunăstarea comunităților, prezervarea și afirmarea identității culturale a diferitelor zone. Reabilitarea și modernizarea căminelor culturale sătești dă posibilitatea de a revitaliza și regândi rolul lor în viața comunității. Crearea condițiilor moderne permit găzduirea spectacolelor de înaltă calitate. Crearea posturilor în domeniul cultural ar putea asigura cooperarea și comunicarea eficientă între părțile interesate. Activitățile culturale trebuie armonizate, completate la nivel local cu activitățile cultelor religioase.

5.3 Promovarea vieții sănătoase prin practicarea sporturilor de agrement

Viața sportivă din mediul rural trebuie să se încline către susținere a sporturilor de agrement. Asigurarea de infrastructură sportivă accesibilă pentru toți, organizarea și managementul infrastructurii existente contribuie la atractivitatea zonei unde se fac asemenea investiții.

6 **Combaterea sărăciei**

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE
CONTEXTUL EUROPEAN, ACEST
PROGRAM ESTE ÎN CORELARE
CU PATRU OBIECTIVE SPECIFICE:
PROMOVAREA PROSPERITĂȚII
RURALE; CONSOLIDAREA
LANTURILOR DE VALORI
RURALE; INVESTIȚII ÎN
VIABILITATEA ȘI
VITALITATEA RURALĂ;
STIMULAREA CUNOAȘTERII ȘI
INOVĂRII.

6.1 Igienă mentală, consiliere psihologică

Grup țintă: adulți. Necesită abordare teritorială, cooperare între UAT-uri din zona.

6.2 Igienă personală și planificare familială

Grupuri țintă: adulți, adolescenți. Se va organiza în fiecare localitate afectată (index de sărăcie 1 și 2), în mod continuu.

6.3 Program after-school

În zonele cu index de sărăcie 2 se va înființa în cadrul sistemului educațional câte o unitate de școală după școală. Se va realiza prin fonduri UE, naționale sau din bugetul local, în maxim 3 ani, cu autorizație de funcționare și program aprobat conform legii.

6.4 Spații/case comunitare

Pentru comunități cu risc de sărăcie majore sunt propuse activități pilot, și în 2023 propunem elaborarea planurilor de acțiune la nivel zonal prin preluarea experienței din proiectul pilot.

6.5 Bursă pentru elevi și studenți

Grup țintă: elevi 5-8, 9-12 (lic. teoretic și tehnologic), studenți înscriși la o facultate de agricultură, silvicultură, economie agrară, psihologie, teologie.

7 Atragerea tinerilor acasă

ÎN CAZUL ACESTUI PROGRAM ESTE FOARTE IMPORTANT ÎNTĂRIREA LEGĂTURII ÎNTRE PERSOANELE PLECATE ȘI LOCALITATEA NATALĂ;
IDENTIFICAREA FACILITĂȚILOR PRIN CARE SE VA CONVINDE TINERII PLECAȚI ÎN STRĂINĂTATE SĂ SE ÎNTOARCĂ ACASĂ,
URMAT DE FACILITAREA ÎNCADRĂRII CELOR PLECAȚI.

7.1 Servicii administrative

Sprijin în rezolvarea dificultăților administrative prin instrumente digitale.

7.2 Cooperare

Facilitarea cooperării între tinerii plecați și instituții locale.

7.3 Platforma online

Crearea unui forum pentru întrebări administrative, cu oportunitatea de a obține răspuns de la specialiștii domeniului. Acces la informare privind: administrarea documentelor oficiale; servicii locale, medicale, publice, educaționale și de specialitate.

7.4 Consiliere financiară

Facilități necesare la restabilirea în localitatea natală.

7.5 Proiecte tehnice gratuite pentru case tradiționale

Sprijin administrativ și tehnic, servicii de consultanță în elaborarea unui plan de construcții, respectiv acces la planuri tip. Informare despre cele mai importante informații din domeniul construcției și piața imobiliară.

8 Pădurile cu rol multifuncțional

8.2 Inovare în prelucrarea lemnului

Una din activitățile economice principale din județ este prelucrarea lemnului. Pentru creșterea competitivității firmelor de prelucrare a lemnului este nevoie de inovare în producție, găsirea de noi piețe de desfacere, oportunități de export bazate pe obiceiurile și nevoile consumatorilor.

8.4 Pădure ca infrastructura verde

Amenajarea de trasee turistice, trasee pentru bicicletă, locuri de campare, amplasare de panouri informativ-educative și a toaletelor ecologice sunt câteva atribuții care pot contribui la dezvoltarea economică a zonelor rurale prin servicii generatoare de venit, în zonele cu păduri extinse.

8.1 Gestionarea durabilă a pădurilor

Aproximativ 34% din teritoriul județului Harghita este acoperită de păduri. Conservarea biodiversității acestor ecosisteme forestiere implică măsuri de gestionare care promovează regenerarea naturală a speciilor din tipul natural fundamental de pădure și prin conservarea pădurilor. Specialiștii consideră că în ultimii ani se observă o gestionare mult mai atentă a fondului forestier, însă atenție trebuie acordat și întreținerii drumurilor forestiere și curățarea terenurilor după exploatare.

8.3 Valorificarea produselor forestiere nelemnoase

Încurajarea formelor de asociere pentru prelucrarea fructelor și ciupercilor, vânzarea acestor produse pe piețele locale, crearea de firme de economie socială vor contribui la scurtarea lanțului alimentar și aprovizionarea populației cu produse locale sănătoase.

Strategia de dezvoltare rurală a județului

Harghita 2021-2030 poate fi accesată pe

pagina web:

analiza.judetulharghita.ro

Consiliul Județean Harghita:

530140, P-ta Libertății nr. 5., Miercurea Ciuc,

Harghita, România

Tel: +40266-207700

Fax: +40266-207703

E-mail: info@judetulharghita.ro

